

**NÁRODNÁ
PROTIDROGOVÁ STRATÉGIA
na obdobie 2009 – 2012**

2009

Obsah

Preambula	3
Drogy - celosvetový, európsky a národný problém	4
Cieľ národnej protidrogovej stratégie	5
Základné princípy národnej protidrogovej stratégie	7
Priority národnej protidrogovej stratégie	7
Hlavné subjekty realizácie národnej protidrogovej stratégie	10
Rámcový akčný plán národnej protidrogovej stratégie na obdobie 2009 – 2012	12

NÁRODNÁ PROTIDROGOVÁ STRATÉGIA

na obdobie 2009–2012

(NPDS)

PREAMBULA

Vývoj v oblasti nelegálnych drog na Slovensku sa od roku 1993 výrazne zmenil a prešiel mnohými významnými etapami. Fenomén drog zasahuje do podstaty existencie spoločnosti ako takej, narúša jej morálne základy, ekonomické väzby, jej právny systém a negatívne ovplyvňuje úroveň verejného zdravia. Stal sa závažným celospoločenským problémom. Snahou spoločnosti je zodpovedne reagovať na zmeny v drogovej situácii a prijímať opatrenia, ktoré významným spôsobom napomôžu predchádzať vzniku a riešeniu problémov súvisiacich so zneužívaním drog, ich výrobou, ako aj s ich nelegálnym obchodovaním.

Slovenská republika sa stala plnohodnotným partnerom pri plnení úloh spojených s drogovým fenoménom v európskom priestore. Aktívne sa podieľa na rozpracovaní a realizácii zámerov Európskej únie v oblasti Európskej protidrogovej stratégie. Stala sa súčasťou koordinovaného postupu krajín EÚ pri spoločnom riešení problémov súvisiacich s ohrozením zdravia občanov, v zabezpečení ich psychickej a duševnej pohody, ako aj ich bezpečnosti. Je dôstojným článkom európskej informačnej siete o drogách a drogovej závislosti.

Národná protidrogová stratégia na obdobie 2009 – 2012 je prejavom politickej vôle vlády Slovenskej republiky riešiť problémy spojené s drogami. Predstavuje základný dokument Slovenskej republiky v oblasti protidrogovej politiky opierajúci sa o predchádzajúce protidrogové stratégie v súlade s úrovňou súčasného poznania fenoménu drog. Tvorí vyvážený a integrovaný prístup k riešeniu jedného zo závažných spoločenských problémov. Rešpektuje celosvetové a európske hodnoty a štandardy, zamerané na dodržiavanie ľudských práv, úctu k ľudskej dôstojnosti a ochranu jednotlivca. Definuje smer riešenia problémov spojených s drogami a základný rámec pre tvorbu a uskutočňovanie protidrogových stratégií na úrovni rezortov, krajov a obcí. Jej primárnym cieľom je riešiť problémy v oblasti znižovania ponuky drog, dopytu po drogách a znižovania škôd, ktoré vznikli v dôsledku ich užívania. Zvýrazňuje význam spoľahlivých a porovnateľných informácií, potrebu poznania a vedomostí o vývoji drogovej scény v kontexte európskych poznatkov ako základ pre prijímanie kvalifikovaných rozhodnutí. Je charakteristická snahou o vyváženosť jednotlivých jej oblastí a otvorenosťou. Zameriava sa na ochranu verejného zdravia s dôrazom na zabezpečenie ochrany obyvateľov pred rizikom drogovej závislosti a zneužívania drog, ale tiež otázok spojených so sociálnou exklúziou a inklúziou zraniteľných skupín.

Slovenská republika sa pri riešení drogového problému bude i naďalej opierať o aktivity príslušných medzinárodných organizácií, dobrých postupov a príkladov dobrej praxe v danej oblasti, podporovať rozvoj informovanosti a monitoringu. Je si plne vedomá skutočnosti, že zmeny v súčasnom nepriaznivom vývoji možno dosiahnuť len spoločným a

koordinovaným postupom, založenom na spolupráci subjektov, do ktorých pôsobnosti problém užívania drog zasahuje na všetkých úrovniach verejnej správy a spoločnosti.

I. Drogy celosvetový, európsky a národný problém

Nelegálne drogy sú považované za tretie najväčšie priemyselné odvetvie na svete. Ich zneužívanie prináša utrpenie jednotlivcovi a spoločnosti a stalo sa celosvetovým problémom, ktorý nerešpektuje geografické či štátne hranice. Odhaduje sa, že v roku 2007 približne 200 mil. ľudí vo svete užívalo drogy. Vývoj drogového problému vo svete výrazne vplýva na užívanie drog v Európe, kde užívanie drog v súčasnosti zostáva na historicky vysokej úrovni. Čoraz viac členských štátov EÚ prijíma strategické a plánované prístupy k riešeniu problémov spojených s drogami. Prostredníctvom programov a projektov sa intenzívne rozvíja a upevňuje medzinárodná spolupráca zameraná najmä na oblasť znižovania ponuky a dopytu. Napriek dosiahnutému pokroku drogový problém v jednotlivých jeho oblastiach naďalej predstavuje výzvu pre rozvoj národných politik a tvorbu efektívnych stratégií, upevňovanie spolupráce a koordinácie a primerané reakcie na problémy spojené s drogami.

V rámci Európskej únie sa odhaduje, že v roku 2007 okolo 25 až 30 mil. dospelých vo veku 15 – 64 rokov užívalo niektoré druhy nelegálnych drog. Je to historicky vysoká hodnota, napriek tomu, že sa v posledných rokoch stabilizovala. Menia sa trendy a vzory správania v užívaní drog. Konope je najpopulárnejšou nelegálnou látkou v rámci EÚ, heroín má stále najväčší podiel na drogovej závislosti a škodách spôsobených na zdraví. V užívaní extázy a amfetamínov možno konštatovať dosiahnutie vrcholu, ktorý sa postupne znižuje, vo viacerých členských štátoch sa zvyšuje užívanie kokaínu¹. Nárast užívania viacerých drog súčasne vrátane kombinácie užívania legálnych a nelegálnych látok predstavuje nové výzvy pre prevenciu a liečbu ako jedných z nástrojov ochrany zdravia občanov Európskej únie¹. Nelegálne obchodovanie s nimi negatívne ovplyvňuje vývoj kriminality a rozvíja korupciu. Riešenie tohto problému nepozná jednoduché riešenie. Európska únia prostredníctvom Európskej protidrogovej stratégie na obdobie 2005 – 2012² podporuje prístup založený na skúsenostiach a získavaní vedomosti o najúčinnějších politikách zameraných na analýzu problému a hodnotenie reakcie verejnosti na tento problém. Cieľom všetkých európskych protidrogových stratégií je znížiť užívanie drog a škody, ktoré spôsobujú drogy nielen pre ľudí, ktorí ich užívajú, ale aj pre spoločnosť, v ktorých žijú.

Slovenská republika dôsledne rešpektuje medzinárodné záväzky vyplývajúce z dokumentov Európskej únie v oblasti boja proti drogám. Dodržiava medzinárodné dohovory a zásady medzinárodnej spolupráce v oblasti kontroly legálnej výroby drog a ich prekursorov, obmedzuje nezákonnú výrobu a obchod s drogami. Uplatňuje programy redukcie požiadavky po drogách, zdravotnej starostlivosti o závislých jedincov, posilňuje pozitívny prístup spoločnosti a jednotlivca k ochrane zdravia a života. Cieľene podporuje opatrenia zamerané na pomoc rizikovým skupinám a reintegráciu vyliečených osôb do spoločnosti. V oblasti redukcie požiadavky po droge sa implementovala protidrogová výchova do učebných osnov

¹ Oznámenie Komisie o správe o dosiahnutom pokroku v roku 2007 týkajúcej sa implementácie protidrogového akčného plánu EÚ (2005 – 2008), Brusel, 10. 12. 2007;

² CORDROGUE 77, 22.11.2004.

základných a stredných škôl. Vytvorila sa sieť špecializovaných preventívnych centier v rezorte školstva, zdravotníctva a sociálnych vecí i v pôsobnosti mimovládnych inštitúcií. Rozvíjajú sa rôzne formy justičnej spolupráce s dôrazom na výmenu odborných informácií v súlade s právnym systémom. Zdokonalila sa kontrola legálnej výroby omamných a psychotropných látok, prijal sa rad opatrení proti praniu špinavých peňazí. Aktívne sa rozvíjala medzinárodná spolupráca s členskými štátmi EÚ. Slovenská republika je otvorená pre všetky medzinárodné iniciatívy smerujúce k účinnej eliminácii a riešeniu drogových problémov.

Napriek vynaloženému úsiliu stav v oblasti zneužívania drog predstavuje vážny celospoločenský problém. V dôsledku negatívnych dosahov, ktoré s užívaním drog súvisia, je ohrozený zdravý vývoj spoločnosti, ochrana verejného zdravia a všeobecný poriadok v mestách a dedinách. Narastá počet osôb experimentujúcich s drogami, zvyšuje sa počet stíhaných osôb a trestných činov nedovolennej výroby, prechovávaní a distribúcie drog. Najviac užívateľov drog v liečbe, najvyšší podiel páchatel'ov drogových trestných činov a najväčší podiel na záchytoch drog je spojených s marihuanou, pervitínom a heroínom (v roku 2008 je však zaznamenaný pomalý nárast užívateľov heroínu). V prípade marihuany je súčasný stav charakterizovaný vysokou prevalenciou užívania najmä v mladej populácii. Celoživotná prevalencia užívania heroínu vo všeobecnej populácii je z dlhodobého hľadiska približne rovnaká, znižuje sa počet užívateľov opiátov v liečbe. Zvyšujú sa skúsenosti s užívaním a dostupnosť pervitínu a extázy najmä u mladých ľudí. Populácia problémových užívateľov drog sa odhaduje na 13 800 – 34 500. V kontakte so službami zabezpečujúcimi znižovanie sociálnych a zdravotných dôsledkov (problémového) užívania drog je ich maximálne jedna tretina.

II. Ciele národnej protidrogovej stratégie

Národná protidrogová stratégia predstavuje vyvážený, komplexný a koordinovaný súbor preventívnych, liečebných, sociálnych, vzdelávacích, kontrolných opatrení a opatrení v oblasti vymáhania práva realizovaných na medzinárodnej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Tvorí významný nástroj riešenia problémov spojených s drogami a aktívny prostriedok postupného upevňovania bezpečnosti, spravodlivosti, ochrany zdravia a slobody spoločnosti. Opiera sa o základné hodnoty a zásady práva Európskej únie, poznatky a skúsenosti získané v súčasnosti a v predchádzajúcom období. Je vytvorená v intenciách protidrogovej stratégie Európskej únie a v kontexte národných priorít a vytvára podmienky pre plnohodnotné zapojenie sa Slovenskej republiky do boja proti drogám na medzinárodnej úrovni.

Nové ekonomické, zdravotné a sociálne zákony v ostatnom období, zmena organizácie a postavenia štátnej správy a delegovanie časti právomoci na orgány samosprávy menia charakter prostredia. Vytvorili priestor pre tvorbu nových stratégií foriem a metód práce, mobilizáciu príslušných kapacít a posilňovanie regionálnych a miestnych zdrojov. Narastá potreba vzájomnej spolupráce a koordinácie v konkrétnych podmienkach.

Cieľom národnej protidrogovej stratégie je redukcia užívania drog v spoločnosti, rizík a škôd s tým spojených, znižovanie ponuky s dôrazom na postihovanie organizovaného zločinu

zapojeného do nezákonného obchodu s drogami a vymáhanie dodržiavania zákonov súvisiacich s ich výrobou a distribúciou.

K dosiahnutiu účinnej a efektívnej politiky bude protidrogová stratégia aj naďalej založená na dostupných informáciách, objektívnych údajoch a získaných skúsenostiach. Úsilie bude zamerané na účinnú prevenciu s cieľom zvýšenia veku prvého experimentovania s drogami, zníženia spotreby všetkých typov drog a redukciu rizík a škôd s ňou spojených, zabezpečenie dostupnosti liečby, sociálnu reintegráciu jednotlivcov, ohrozené skupiny a na dôrazné presadzovanie a vynútiteľnosť práva proti nelegálnemu obchodu a výrobe drog. Cieľom je dosiahnutie pokroku v oblasti ochrany zdravia, sociálnej súdržnosti spoločnosti a jej bezpečnosti.

Plnenie uvedených zámerov vyžaduje :

- komplexný prístup, založený na nezastupiteľnosti a rovnocennosti jednotlivých zložiek protidrogovej politiky,
- vyvážený, integrovaný a koordinovaný prístup na všetkých úrovniach spoločnosti,
- adresnosť prevencie, zvyšovanie kvality liečebného, resocializačného a reintegračného procesu jednotlivca,
- dlhodobé stratégie a vytváranie priestoru pre skvalitňovanie procesu hodnotenia, rozvoj iniciatív a multisektorového dialógu,
- tvorbu účinných opatrení, zameraných na zamedzenie výroby drog a rast kriminality sporej s drogami,
- tvorbu účinných nástrojov vyhľadávania osôb a skupín, žijúcich na okraji spoločnosti, poskytovania primeranej starostlivosti a pomoci týmto skupinám a nástrojov zabráňujúcich šíreniu chorôb spojených s užívaním drog, osobitne HIV a hepatitídy.

Multidisciplinárny charakter drogovej problematiky a vývoj drogovej scény v spoločnosti predpokladá na všetkých jej úrovniach účinnejšie stratégie, ich implementáciu do praxe, existenciu platforiem hodnotenia prijatých opatrení, výmeny informácií a získaných skúseností a potrebu spoločných postupov. Napriek dosiahnutému pokroku v oblasti znižovania dopytu a ponuky drog sa na všetkých úrovniach spoločnosti a v súlade so zásadami spoločnej zodpovednosti úsilie sústreďuje na :

- dostupnosť a kvalitu informácií,
- účinnejšie monitorovanie stavu a vývoja drogovej scény,
- zlepšenie koordinácie, zintenzívnenie komunikácie, posilnenie spolupráce a partnerstva,
- skvalitnenie procesu evaluácie, úrovne rozhodovania, plánovania a rozvoj inštitútu realizátora aktivít,
- podporu vedy a výskumu,
- zvýšenie povedomia verejnosti a drogovej problematike a zapojenie občianskej spoločnosti do riešenia úloh zameraných na zlepšenie situácie v oblasti zneužívania drog,
- aktívny medzinárodný dialóg spojený s riešením problémov súvisiacich s drogami,

III.

Základné princípy národnej protidrogovej stratégie

Problémy súvisiace so zneužívaním drog predstavujú jav, ktorý je možné posudzovať a hodnotiť z rôznych hľadísk a úrovní. Ich riešenie sa opiera o vôľu a rozhodnutie politikov a záujem občanov. Dosiagnuť zmeny a naplňať vytýčené zámery a ciele národnej protidrogovej stratégie vyžaduje integrovaný, multidisciplinárny a vyrovnaný prístup, trvalú pozornosť a sústredenie všetkých jej aktérov.

Základné princípy národnej protidrogovej stratégie:

1. Národná protidrogová stratégia rieši problémy spojené so zneužívaním drog. Jej ústrednou myšlienkou je ochrana verejného zdravia, zvýšenie verejného povedomia, porozumenia a senzitivity k rizikám, súvisiacich s ich zneužívaním v spoločnosti.
2. Je transparentná. Vytvára predpoklady pre zvýšenie zodpovednosti a zmenu postoja verejnosti a celej spoločnosti k zneužívaniu drog ako jeden z predpokladov dosiahnutia stanovených cieľov.
3. Vyjadruje základný rámec pre zákonnosť verejného konania, zameraného na riešenie problémov súvisiacich so zneužívaním drog na základe pravdivých poznatkov a údajov.
4. Tvorí vyvážený, integrovaný, koordinovaný a partnerský prístup v súlade s identifikovateľnými potrebami a problémami, vyplývajúcimi z vývoja drogovej scény a spoločenských a individuálnych dôsledkov ich zneužívania.
5. V súlade s vedecky overenými poznatkami a novými trendmi vytvára predpoklady pre tvorbu dlhodobých stratégií a opatrení, zameraných na budovanie bezpečného prostredia, ochranu spoločnosti a jednotlivca ich modifikáciu a hodnotenie účinnosti. Jej základ tvorí európska a národná legislatíva a právne normy.

IV.

Priority národnej protidrogovej stratégie

I. ZNIŽOVANIE DOPYTU

Predchádzať užívaniu drog, rizikám a škodám spojených s ich užívaním jednotlivcovi a spoločnosti. Skvalitňovať intervencie a postupy založené na získaných poznatkoch a dobrých skúsenostiach.

V súlade s novými poznatkami a trendmi v užívaní drog a s tým spojených nových vzorov správania sa mládeže, sústrediť pozornosť na prípravu a zavádzanie inovatívnych prístupov v oblasti prevencie a znižovania škôd spôsobených užívaním, resp. zneužívaním drog. Úsilie zamerať na podporu protektívnych faktorov a zdravého životného štýlu, redukcii konzumácie legálnych aj nelegálnych drog u detí a mládeže a vytváranie podmienok na aktívne a zmysluplné využívanie voľného času.

ozornosť sústrediť na rozvoj kvality edukačného prostredia, prípravu a realizáciu preventívnych programov a vzdelávacích aktivít, zvyšovanie informovanosti a skvalitňovanie podporných služieb. Osobitnú pozornosť venovať rizikovým skupinám. Podporovať monitorovanie a hodnotenie aktivít v oblasti univerzálnej, selektívnej a indikovanej prevencie.

súlade s potrebami klientov posilňovať systém starostlivosti a služieb o užívateľov drog s dôrazom na znižovanie zdravotných a sociálnych následkov a škôd s tým spojených. Cielene podporovať opatrenia zamerané na účinnú pomoc závislým občanom, rizikovým skupinám a problémovým užívateľom drog.

Prostredníctvom vyváženého a koordinovaného prístupu v oblasti verejného zdravia pozornosť sústrediť na rozvoj služieb zameraných na znižovanie rizík spojených so šírením infekčných chorôb medzi užívateľmi drog.

okračovať v rozvoji služieb v oblasti drogovej problematiky s cieľom dosiahnutia merateľného pokroku. Prostredníctvom účinných opatrení v oblasti starostlivosti o drogovo závislých jednotlivcov posilniť úsilie zamerané na účinné znižovanie škôd a opätovného začleňovanie sa jednotlivca do spoločnosti.

II. ZNIŽOVANIE PONUKY

Prostredníctvom spoločného prístupu a spolupráce rozvíjať aktivity zamerané na predchádzanie, odhaľovanie a potláčanie drogovej trestnej činnosti. Úsilie sústrediť na oblasť zneužívaniu prekursorov, výrobu a distribúciu omamných a psychotropných látok a cezhraničné nelegálne obchodovanie s drogami.

Pri presadzovaní práva rozvíjať aktivity zamerané na odhaľovanie a prevenciu pašovania drog a ich prekursorov. S cieľom napomáhať odhaľovať podozrivé transakcie, rozvíjať koordináciu subjektov legálne obchodujúcich s prekuzormi, ktoré môžu byť zneužitú pri nelegálnej výrobe drog

Rozvíjať spoluprácu pri presadzovaní práva členskými štátmi EÚ, Europolom a Eurojustom ako aj tretími krajinami aj s využitím existujúcich nástrojov (napr. JIT, JCO, spoločné projekty a operácie).

Zamerat' sa na rozvoj informovanosti a poskytovania informácií v rámci členských štátov EÚ, Europolu, Eurojustu a tretích krajín, zapájať sa do medzinárodných projektov a podľa potreby využívať existujúce nástroje (napr. AWF a pod.)

Zlepšiť účinnosť a efektívnosť akcií zameraných na vynútiteľnosť práva so zameraním na výrobu, dovoz, transport, nezákonné obchodovanie a zneužívanie omamných a psychotropných látok a prekursorov a zvyšovať úroveň bezpečnostnej situácie na Slovensku.

Zamerat' sa na postihovanie užívania drog pri vedení dopravných prostriedkov, ich detekciu a prevenciu.

III. KOORDINÁCIA A SPOLUPRÁCA

Protidrogová problematika je priestor pre rozvoj koordinácie a posilnenie spolupráce na všetkých úrovniach spoločnosti. Protidrogová politika a stratégia sa musia stať významnou a dôležitou oblasťou občianskej spoločnosti a činnosti odborníkov pôsobiacich v tejto oblasti a tiež priestorom na poskytovanie spätnej väzby týmto štruktúram ako jedného zo zdrojov informovania o plnení stanovených zámerov a cieľov.

Cieľom je rozširovať možnosti pre zmobilizovanie širokej škály štruktúr spoločnosti aktívnych v protidrogovej oblasti a všetkých, ktorí by sa chceli oficiálne zaviazat', že urobia, čo je v ich silách a majúcich k dispozícii prostriedky, aby pomohli zredukovať škody napáchané drogami na ľuďoch.

Prostredníctvom spoločných stratégií, koordinovaných postupov a aktivít orgánov a inštitúcií verejnej správy zvýšiť zodpovednosť za realizáciu opatrení zameraných na obmedzenie narastajúceho dopytu po drogách a redukcii ponuky drog na národnej, regionálnej a miestnej úrovni v súlade s prioritami národnej protidrogovej stratégie a rámcového akčného plánu.

Z dôvodu vyváženého prístupu pri riešení zámerov protidrogovej stratégie je potrebné zlepšiť spätnú väzbu o implementácii rámcového akčného plánu na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. To vyžaduje posilňovanie a rozvoj horizontálnej a vertikálnej koordinácie a spolupráce a posilnenie koordinačných mechanizmov na jednotlivých úrovniach spoločnosti.

Úsilie zamerať na vytváranie podmienok pre rozvoj spolupráce s občianskou spoločnosťou a zvýšenie jej účasti na realizácii protidrogovej politiky.

IV. MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Skvalitniť efektivitu a účinnosť spolupráce a koordinácie s členskými štátmi v rámci EU a príslušnými medzinárodnými organizáciami. Aktívne sa podieľať na tvorbe vyváženého európskeho prístupu k problémom spojených s drogami.

Slovenská republika prostredníctvom Stálej misie SR pri OSN vo Viedni, New Yorku a Ženeve bude v oblasti boja proti drogám bude i naďalej upevňovať spoluprácu a súčinnosť s Úradom OSN pre drogy a kriminalitu (UNODC) so sídlom vo Viedni, Komisiou OSN pre omamné látky (CND), Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO), Programovou koordinačnou radou UNAIDS a ďalšími relevantnými inštitúciami systému OSN .

Slovenská republika bude intenzívne pokračovať v rozvoji spolupráce a koordinácie aktivít s orgánmi EÚ a členskými štátmi EÚ v oblasti protidrogovej politiky. Bude sa podieľať na presadzovaní vyváženého európskeho prístupu k problému s drogami a rozvoji medzinárodnej spolupráce v súlade s platnými dohodami o spolupráci a pridružení na princípe partnerstva a spoločnej zodpovednosti. Úsilie zameria na rozvoj spolupráce s tretími krajinami, krajinami susedstva a krajinami pôvodu, resp. tranzitu drog.

Slovenská republika sa bude aj naďalej aktívne zapájať do činnosti horizontálnej pracovnej skupiny pre drogy (HWPD) a bude aktívne vystupovať na úrovni Výboru stálych predstaviteľov členských krajín EÚ (COREPER) pri príprave externých a politických

stanovísk a dokumentov určených na schválenie Radou EÚ, resp. Radou EÚ a Európskym parlamentom. Slovenská republika bude taktiež naďalej pokračovať v upevňovaní spolupráce v rámci ministerskej skupinou Rady Európy pre drogovú problematiku - Pompidou Group.

Prostredníctvom rozvoja a skvalitňovania nástrojov monitorovania situácie s drogami v spoločnosti sa bude aktívne podieľať na práci Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA) a rozvoji spolupráce s národnými strediskami pre monitorovanie drog členských krajín EÚ v rámci európskej informačnej siete o drogách (Reitox).

V. INFORMOVANOSŤ, VÝSKUM A HODNOTENIE

Podpora a rozvoj prístupu založeného na rozšírení poznatkov a informácií o fenoméne drog a pochopení rizík a dôsledkov spojených s ich užívaním pre verejné zdravie a zdravie jednotlivca. Skvalitniť systém monitorovania vývoja drogovej scény a proces hodnotenia prijatých zámerov a cieľov protidrogovej stratégie.

Plne využívať dostupne informácie na národnej úrovni a vedomostnú základňu EÚ. Na národnej a regionálnej úrovni rozvíjať a podporovať rozvoj vedy a výskumu, šírenie skúsenosti a overených postupov praxe.

Posilniť systém výmeny informácií o opatreniach zameraných na potlačenie nepriaznivých dôsledkov užívania drog s cieľom získať vedomosti a poznatky o najúčinnějších prístupoch a overených skúsenostiach.

Skvalitnenie nástrojov plánovania a riadenia protidrogovej politiky na národnej a regionálnej úrovni. Vytvoriť efektívny systém hodnotenia účinnosti prijatých a realizovaných zámerov a opatrení.

Úsilie sústrediť na tvorbu príslušných databáz, rozvoj nástrojov monitorovania stavu drogovej scény a výmeny dôležitých informácií na národnej a regionálnej úrovni s dôrazom na redukciu rizík spojených s konzumáciou najviac rozšírených psychoaktívnych látok.

V.

Hlavné subjekty realizácie národnej protidrogovej stratégie

Výbor ministrov pre drogové závislosti a kontrolu drog (ďalej len VM DZKD) – poradný, koordinačný, iniciatívny a kontrolný orgán vlády Slovenskej republiky SR vo veciach protidrogovej politiky. Vytvára platformu pre tvorbu, hodnotenie a analýzu plnenia zámerov národnej protidrogovej stratégie a rozvoj komunikácie s príslušnými orgánmi štátnej správy - členmi VM DZKD, orgánmi verejnej správy i subjektmi podieľajúcimi sa na realizácii protidrogovej politiky. VM DZKD predkladá vláde Slovenskej republiky hodnotenie realizácie zámerov a cieľov protidrogovej politiky Slovenskej republiky a návrhy na opatrenia zabezpečujúce ich plnenie. Podieľa sa na hodnotení a kontrole plnenia zámerov a cieľov stanovených národnou protidrogovou stratégiou príslušnými orgánmi štátnej správy, členmi VM DZKD. Prostredníctvom jeho exekutívy – **generálneho sekretariátu** – zodpovedá za realizáciu prijatých opatrení vo veciach protidrogovej politiky na jednotlivých úrovniach. Prostredníctvom Generálneho sekretariátu/ Národného monitorovacieho centra pre drogy

zabezpečuje a zodpovedá za zber, spracovanie, hodnotenie a distribúciu údajov o užívaní drog v spoločnosti a dosahov s tým spojených.

Ústredné orgány štátnej správy

Za tvorbu, realizáciu a hodnotenie prijatých opatrení, vyplývajúcich z národnej protidrogovej stratégie (akčný plán) zodpovedá príslušný minister a na miestnej úrovni príslušný orgán štátnej správy (ObÚ v sídle kraja).

Protidrogová politika je súčasťou politiky nasledujúcich ústredných orgánov štátnej správy – členov VM DZKD :

Ministerstvo školstva SR; Ministerstvo kultúry SR; Ministerstvo zdravotníctva SR; Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR; Ministerstvo vnútra SR; Ministerstvo obrany SR; Ministerstvo spravodlivosti SR; Generálna prokuratúra SR; Ministerstvo zahraničných vecí SR; Ministerstvo financií SR; Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR; Ministerstvo pôdohospodárstva SR; Ministerstvo hospodárstva SR;

Plnenie úloh národnej protidrogovej stratégie, zabezpečenie poznatkov a informácií o vývoji drogovej scény z národnej úrovne na úroveň miestnej štátnej správy a samosprávy sa bude zabezpečovať prostredníctvom krajských protidrogových koordinátorov (ObÚ v sídle kraja), v spolupráci s územnou samosprávou. Uvedený inštitút koordinátora sa bude podieľať na tvorbe a poskytovaní pomoci pri realizácii príslušných regionálnych stratégií orgánmi samosprávy, v súlade s identifikovanými potrebami.

Kľúčovými partnermi orgánov štátnej správy sú orgány územnej samosprávy. Prostredníctvom vlastných plánov, aktivít a získaných skúseností, zohľadňujúc miestne podmienky a potreby, sa spolupodieľajú na tvorbe a realizácii opatrení v súlade s cieľmi národnej protidrogovej stratégie a potrebami.

Opatrenia a aktivity protidrogovej stratégie sa budú tiež realizovať na základe partnerského prístupu, spolupráce a koordinácie s relevantnými mimovládnyimi organizáciami, občianskymi a odbornými aktivitami v oblasti služieb pomoci rôznym skupinám ohrozených užívaním drog.

Časový plán realizácie a hodnotenia národnej protidrogovej stratégie

Časový plán realizácie a hodnotenia Národnej protidrogovej stratégie na obdobie 2009 – 2012 je v súlade s plánom protidrogovej stratégie EÚ na obdobie 2005 – 2012. Základom pre strednodobé a komplexné hodnotenie plnenia národnej protidrogovej stratégie sa stanú akčné plány vypracované príslušnými rezortmi.

Rok	Názov dokumentu	Metóda	Nástroj	Časový rámec
2011	Strednodobé hodnotenie plnenia NPDS 2009-2012	Predloženie a schválenie	Výbor ministrov Vláda SR Národná rada SR	prerokovať do 15. 3. 2011 predložiť do 31. 3. 2011 predložiť do 30. 4. 2011
2013	Komplexné vyhodnotenie NPDS 2009-2012	Predloženie a schválenie	Výbor ministrov Vláda SR Národná rada SR	prerokovať do 15. 3. 2013 predložiť do 31. 3. 2013 predložiť do 30. 4. 2013

VI. RÁMCOVÝ AKČNÝ PLÁN NÁRODNEJ PROTIDROGOVEJ STRATÉGIE NA OBDOBIE 2009 – 2012

Slovenská republika musí vyvinúť zvýšené úsilie zamerané na redukovanie dosahu zdravotných, sociálnych a hospodárskych problémov, ako aj posilniť presadzovanie práva za účelom zníženia ponuky omamných a psychotropných látok a prekursorov spôsobených užívaním drog. Toto úsilie vyžaduje dlhodobú stratégiu, sústredenú do dvoch základných pilierov protidrogovej politiky - **zníženie dopytu po drogách a zníženie drogovej ponuky** a prelínajúcich sa tém - **koordinácia, medzinárodná spolupráca a informovanosť, výskum a hodnotenie**.

Súčasťou národnej protidrogovej stratégie je rámcový akčný plán ako významný nástroj plnenia jej cieľov a priorít, opierajúci sa o skúsenosti získané za ostatné obdobia. Predstavuje základný rámec pre rozpracovanie a praktickú implementáciu národnej protidrogovej stratégie na obdobie 2009 - 2012 v konkrétnych podmienkach, prostrediach a úrovniach. Vytvára priestor pre integrovaný a vyvážený prístup k plneniu úloh vyplývajúcich z cieľov národnej protidrogovej stratégie jednotlivými rezortmi.

Rámcový akčný plán definuje oblasti národnej protidrogovej stratégie, ich hlavné priority, ciele, opatrenia, časový plán, zodpovednú stranu a nástroj pre hodnotenie stanovených cieľov.

Národná protidrogová stratégia na obdobie 2009 - 2012 a rámcový akčný plán tvoria základné východiská pre tvorbu akčných plánov príslušných ústredných orgánov štátnej správy, zastúpených vo výbore ministrov pre drogové závislosti a kontrolu drog – poradnom orgáne vlády Slovenskej republiky pre drogovú problematiku.

Základným poslaním akčných plánov je zabezpečiť splnenie cieľov a priorít stanovených v národnej protidrogovej stratégii s dôrazom na zníženie šírenia užívania drog medzi obyvateľstvom, sociálnych škôd a poškodzovania zdravia spôsobených užívaním a obchodovaním s nedovolenými drogami.

S náležitým zreteľom na vývoj drogovej scény v spoločnosti a na medzinárodnej úrovni, v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodným právom a cieľom národnej protidrogovej stratégie na obdobie 2009 - 2012 vymedzuje rámcový akčný plán nasledujúce priority a opatrenia:

ZNIŽOVANIE DOPYTU

Hlavná priorita : Prostredníctvom rozširovania intervencií založených na získaných poznatkoch a dobrých skúsenostiach predchádzať užívaniu drog u jednotlivca a znížiť zdravotné a sociálne dôsledky spojené s užívaním drog v spoločnosti.

Cieľ	Opatrenie	Časový plán	Zodpovedná strana	Ukazovateľ a nástroj hodnotenia
1. Predchádzať užívaniu drog a rizikám s tým spojeným	<p>1. Podpora nových a osvedčených prístupov a opatrení v oblasti prevencie a ich sprístupnenie v rôznych prostrediach s cieľom predchádzať prvému užitiu drog alebo toto užitie oddialiť.</p> <p>2. Pozornosť v oblasti prevencie sústrediť tiež na kombinované užívanie drog (kombinované užívanie nelegálnych aj legálnych látok).</p>	Priebežne	Výbor ministrov Príslušné rezorty Regionálne orgány	<p>Prevalencia užívania drog medzi mládežou, postoj k užívaniu drog medzi rovesníkmi.</p> <p>Dostupnosť a počet inovatívnych a overených programov a stratégií zameraných najmä na prvé užívanie.</p> <p>Medzinárodné prieskumy (HBSC, ESDAD), ako aj reprezentatívne národné prieskumy, správy NMCD a príslušné hodnotenia.</p>
2. Prostredníctvom cielej prevencie predchádzať vysokorizikovému správaniu užívateľov drog	<p>3. Rozvíjať nástroje včasného odhalenia, poradenstva a odborne garantovaných intervencií.</p> <p>4. Programy efektívnej selektívnej a indikatívnej prevencie pre zraniteľné skupiny s vysokým rizikom výskytu problémového užívania drog, rozvíjať informovanosť a nástroje monitoringu a vyhodnocovania.</p> <p>5. Rozširovať možnosti a dostupnosť poradenstva a včasného riešenia rizikového správania.</p>	Priebežne	Príslušné rezorty	<p>Analýza rizík a ochranných faktorov pri užívaní drog; dostupnosť a počet odborných a cielej preventívnych programov so zhodnotenými výsledkami.</p> <p>Ukazovateľ PDU; správy NMCD.</p>
3. Udrжанím dostupnosti a kvality služieb posilniť účinnosť protidrogovej liečby a rehabilitácie	<p>6. Zabezpečovať, prípadne rozšíriť dôkazmi podložené možnosti protidrogovej liečby, zodpovedajúce potrebám jednotlivcov užívajúcich drogy.</p>	Priebežne	MZ SR, MS SR Regionálne orgány	<p>Dostupnosť rôznorodej a dôkazmi podloženej liečby.</p>

	7. Skvalitňovať a rozvíjať programy rehabilitácie, resocializácie a opätovného sociálneho začlenenia, ktoré majú merateľné výsledky.	Priebežne	Príslušné rezorty Regionálne orgány	Zvýšená dostupnosť a účinnosť programov rehabilitácie, resocializácie a opätovného začlenenia jednotlivca do spoločnosti.
	8. Rozvoj informovanosti o liečebných, rehabilitačných a resocializačných službách a možnostiach, ktoré tieto služby ponúkajú pre dané cieľové skupiny.	Priebežne	Príslušné rezorty Regionálne orgány	Existencia informačných stratégií. Verejný register dostupných služieb (napr. internetový portál).
	9. Rozvoj a vyžívanie účinných alternatív k uväzňovaniu páchatel'ov užívajúcich drogy, monitorovať ich vykonávanie a ďalej ich rozvíjať	Priebežne	MS SR, MZ SR	Zvýšená dostupnosť alternatív.
4. Poskytnúť prístup k zdravotnej starostlivosti pre väzňov užívajúcich drogy s cieľom predchádzať škodlivým účinkom drog	10. Vyvinúť a vykonávať služby prevencie, liečby, zníženia škôd spôsobených drogami a rehabilitácie pre väzňov, ekvivalentné so službami dostupnými mimo väzenia. Klásť zvláštny dôraz na nadväznú starostlivosť po prepustení z väzenia.	Priebežne	MS SR, MZ SR	Intervencie vykonávané s cieľom poskytovať služby pre jednotlivcov užívajúcich drogy vo väzení a nadväzné opatrenia pre bývalých väzňov. Redukcia zdravotných problémov súvisiacich s drogami vo väzení.
	11. Zaviesť do väzenských zariadení ukazovatele na monitorovanie užívania drog, zdravotných problémov súvisiacich s užívaním drog a poskytovania služieb pre jednotlivcov užívajúcich drogy	Priebežne	MS SR	Ukazovateľ na monitorovanie užívania drog, zdravotných problémov súvisiacich s užívaním drog a poskytovania služieb. Spáva o pokroku.
5. Zabezpečiť prístup k službám v oblasti znižovania škôd spôsobených drogami s cieľom spomaliť šírenie HIV/AIDS, hepatitídy C a ostatných s drogami súvisiacich infekčných chorôb prenášaných krvou a znížiť počet úmrtí spôsobených užívaním drog	12. Poskytovať prístup k službám v oblasti znižovania škôd spôsobených drogami, rozšíriť ich, a využívať pritom dostupné efektívne intervencie ³	Priebežne	Príslušné rezorty	Redukcia infekčných chorôb súvisiacich s užívaním drog. Zníženie počtu úmrtí spôsobených užívaním drog. Rozšírenie služieb v oblasti znižovania škôd spôsobených drogami.

³

Toto opatrenie vychádza z odporúčania Rady (2003/488/ES) o prevencii a znižovaní zdravotnej ujmy súvisiacej s drogovou závislosťou.

ZNIŽOVANIE PONUKY

Hlavná priorita : Zlepšiť účinnosť presadzovania práva v oblasti drog. Rozvíjať aktivity zamerané na potlačanie drogovej trestnej činnosti. Skvalitniť efektívnosť a koordináciu vnútroštátnych aktivít a na úrovni EÚ. Úsilie sústrediť na oblasť zneužívaniu prekursorov, výrobu a distribúciu drog a cezhraničné nelegálne obchodovanie s drogami.

Cieľ	Opatrenie	Časový plán	Zodpovedná strana	Ukazovateľ a nástroj hodnotenia
6. Posilniť spoluprácu pri presadzovaní práva v oblasti potlačania výroby drog a nezákonného obchodu s nimi na národnej a medzinárodnej úrovni	13. Zamerať sa na zločinecké organizácie, trhy a nové hrozby, využívajúc prístup založený na spravodajských informáciách.	Priebežne	Príslušné rezorty Výbor ministrov	Hodnotenie hrozieb a stanovenie priorít v boji proti organizovanej trestnej činnosti. Identifikovanie nových hrozieb.
	14. Rozvoj spolupráce s Europolom a Eurojustom v oblasti presadzovania práva prostredníctvom dvojstranných a viacstranných iniciatív, operácií a opatrení.	Priebežne	MV SR, MS SR, MF SR	Počet a výsledky iniciatív v oblasti spolupráce týkajúcich sa drogovej problematiky a spoločných colných operácií.
7. Rozvoj justičnej spolupráce v oblasti boja proti obchodovaniu s drogami a presadzovania práva v oblasti obchodovania s drogami (prekurzormi) a prania špinavých peňazí súvisiacich s týmto obchodom	15. Využívanie existujúcich nástrojov EÚ v súvislosti so žiadosťami o vzájomnú pomoc v trestných veciach, európskeho zatykača a sankcií vydaných súdmi SR.	Priebežne	MV SR, MS SR GP SR, MF SR	Správa o postupoch a odporúčaníach. Žiadosti o vzájomnú pomoc.
	16. Podľa potreby zvážiť vytvorenie programov na ochranu svedkov a preskúmanie potenciálnej pridanej hodnoty spoločnej medzinárodnej spolupráce v tejto oblasti.	2012	Príslušné rezorty	Súčasný právne predpisy. Hodnotiace správy.

8. Rýchla a účinná reakcia na operačnej, regulačnej a politickej úrovni na nové hrozby (napr. nové drogy, nové trasy)	17. V prípade potreby prijať opatrenia na boj proti novým hrozbám prostredníctvom koordinovaného operatívneho zásahu.	Priebežne	MV SR, MS SR, GP SR, MF SR	Operatívne zavedenie reakčných opatrení na proaktívne riešenie rizika a minimalizáciu hrozieb.
9. Znížiť výrobu a ponuku syntetických drog	18. Upevňovanie aktívnej spolupráce v oblasti presadzovania práva, resp. vykonávať spoločné operácie v tejto oblasti, a vymieňať si spravodajské údaje a najlepšiu prax. Optimálne využívať analytický pracovný súbor (AWF) Synergy, jeho zložky a súvisiace iniciatívy EJUP a COSPOL.	Priebežne	MV SR, MS SR, GP SR, MF SR	Výsledky spoločných projektov. Zlikvidované výrobné zariadenia.
10. Zredukovať zneužívanie a nezákonný obchod s prekurzormi, používanými na výrobu nelegálnych drog	19. Integrovať kontroly prekurzorov na strategickej úrovni, posilňovať účinnosť riadenia kontroly hraníc, koordinácia s orgánmi presadzovania práva zapojenými do boja proti výrobe drog a obchodovaniu s nimi.	Priebežne	MF SR, MV SR, MS SR, MZ SR	Zlepšenie kontrol prekurzorov a situácie v oblasti detekcie v porovnaní s rokom 2008. Vypracovanie profilov na identifikáciu chemických prekurzorov.
	20. Podpora medzinárodnej operatívnej spolupráce zameranej na prevenciu zneužívania drogových prekurzorov. Rozvoj operačnej spolupráce medzi vyšetrovacími orgánmi. 21. Rozvoj aktivít a podpora projektov proti zločineckým sieťam zapojeným do obchodovania s prekurzormi.	Priebežne	Príslušné rezorty	Zvýšiť počet zastavených a/alebo zhabaných zásielok. Príslušné správy.

KOORDINÁCIA A SPOLUPRÁCA

Hlavná priorita : Prostredníctvom spoločných stratégií a koordinovaných postupov orgánov a inštitúcií verejnej správy zvyšovať účinnosť prijatých opatrení, zameraných na obmedzenie narastajúceho dopytu po drogách a redukciu ponuky drog na národnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Cieľ	Opatrenie	Časový plán	Zodpovedná strana	Ukazovateľ a nástroj hodnotenia
11. Zabezpečiť, aby sa vyvážený koordinovaný prístup odrážal vo vnútroštátnej protidrogovej politike na národnej a regionálnej úrovni	22. Hlavné subjekty národnej protidrogovej stratégie : účinne koordinovať aktivity a zámery protidrogovú politiku v súlade s cieľmi Protidrogovej stratégie SR na obdobie 2009 - 2012 a stratégie EÚ na obdobie rokov 2005 – 2012 a tohto akčného plánu.	Priebežne	Príslušné rezorty Výbor ministrov Regionálne orgány	Ciele protidrogovej stratégie a rámcového akčného plánu SR zahrnuté do rezortných stratégií.
12. Zabezpečiť realizáciu a účinnú koordináciu protidrogovej stratégie SR na úrovni vlády SR	23. Výbor ministrov pre drogové závislosti a kontrolu drog, ako poradný orgán vlády SR pre drogovú problematiku aktívne koordinovať protidrogovú politiku na národnej úrovni.	Priebežne	Vláda SR Výbor ministrov	Zasadnutia vlády SR Výbor ministrov
13. Zabezpečiť účinnú koordináciu realizácie protidrogovej politiky na úrovni Výboru ministrov	24. Koordinácia protidrogovej politiky medzi ministerstvami – členmi Výboru ministrov s cieľom zabezpečiť účinné splnenie cieľov a rámcového akčného plánu národnej protidrogovej stratégie	Priebežne	Výbor ministrov Členovia výboru ministrov	Pravidelné zasadnutia výboru ministrov
14. Vytvárať podmienky pre účasť občianskej spoločnosti na realizácii protidrogovej stratégie	25. Zapájať občiansku spoločnosť na všetkých vhodných úrovniach protidrogovej politiky v súlade so zámermi a potrebou praxe.	Priebežne	Členovia výboru ministrov rezorty	Občianska spoločnosť sa zúčastňuje na vnútroštátnom dialógu.

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Hlavná priorita :Prostredníctvom užšej koordinácie s politikou EÚ zvýšiť účinnosť spolupráce Slovenskej republiky s medzinárodnými organizáciami v oblasti boja proti drogám Presadzovať vyvážený prístup k problému s drogami v celoeurópskom a svetovom meradle.

Cieľ	Opatrenie	Časový plán	Zodpovedná strana	Ukazovateľ a nástroj hodnotenia
15. Systematicky implementovať otázky protidrogovej politiky EÚ do národnej politiky a stratégie	26. Zabezpečiť implementáciu zámerov a cieľov protidrogovej politiky EÚ do národnej politiky v súlade s potrebami a možnosťami spoločnosti.	Priebežne	Vláda SR Výbor ministrov členovia výboru ministrov	Národná protidrogová stratégia a Rámcový akčný plán. rezortné akčné plány
16. V súlade so zámermi EÚ rozvíjať vzťahy s tretími krajinami, resp. regiónmi	27. V súlade s možnosťami a potrebami protidrogovej stratégie rozvíjať spoluprácu s tretími krajinami.	Priebežne	Výbor ministrov členovia výboru ministrov	Dohody, aktivity.
	28. Využívať konzultačný mechanizmus Dublinskej skupiny a pokračovať v aktívnom dialógu s tretími krajinami	Priebežne	Výbor ministrov členovia výboru ministrov	Počet vykonaných odporúčaní Dublinskej skupiny.
	29. Prispievať k iniciatívam v oblasti drog, ktorých cieľom je znížiť chudobu, konflikty a zraniteľnosť podporou legálneho, životaschopného a udržateľného živobytia.	Priebežne	Vláda SR Výbor ministrov	Existencia podporených činností a projektov, ktoré mali pozitívny dosah.
17. Podieľať sa na posilnení koordinácie EÚ v multilaterálnom kontexte a presadzovaní integrovaného a vyváženého prístupu	30. Prostredníctvom spoločného znášania povinností aktivizovať podiel na lepšej koordinácii medzi horizontálnou pracovnou skupinou pre drogy a delegáciami členských štátov v Komisii OSN pre narkotické látky (CND).	2009	MZV SR Výbor ministrov	Koordinácia medzi zastúpeniami vo Viedni a horizontálnou pracovnou skupinou pre drogy posilnená.
	31. Koordinovať aktivity s inými medzinárodnými fórami alebo programami, najmä UNODC, Radou Európy - skupinou Pompidou, WHO, UNAIDS, WCO a Interpolom.	Priebežne	Výbor ministrov Zastúpené rezorty a inštitúcie	Pravidelné vzájomné informovanie o aktivitách na vhodných fórach, najmä zasadnutiach HDG.

18. Skvalitniť spoluprácu s krajinami európskej susedskej politiky	32. Rozvinúť dialóg o drogách s krajinami európskej susedskej politiky v bilaterálnom alebo regionálnom kontexte.	Priebežne	Výbor ministrov Zastúpené rezorty a inštitúcie	Efektívny dialóg.
---	---	-----------	---	-------------------

INFORMOVANOSŤ, VÝSKUM, HODNOTENIE

Hlavná priorita: Podpora a rozvoj prístupu založeného na šírení poznatkov informácií o fenoméne drog, pochopení rizík spojených s ich užívaním na zdravie jednotlivca. Skvalitniť systém monitorovania a hodnotenie vývoja drogovej scény, prijatých zámerov a cieľov protidrogovej stratégie.

Cieľ	Opatrenie	Časový plán	Zodpovedná strana	Ukazovateľ a nástroj hodnotenia
19. Rozširovať vedomostnú základňu o drogách prostredníctvom presadzovania výskumu	33. Aktivizovať výskum v oblasti nelegálnych drog a mechanizmy potrebné na získanie nových vedomostí.	2009 -2010	MŠ SR, MZ SR, MV SR, NMCD	Stanovené priority výskumu. Mechanizmy určené a zavedené.
	34. V súlade s požiadavkami EÚ podieľať sa na tvorbe štúdie hodnotenia využívania internetu ako nástroja v súvislosti s nelegálnym obchodovaním s drogami a analýze, ktoré vnútroštátne alebo medzinárodné opatrenia môžu byť v boji proti nemu účinné.	2010 - 2012	Príslušné rezorty	Poskytnuté informácie pre tvorbu vedeckej štúdie.
	35. V súlade s vypracovanými kľúčovými ukazovateľmi EÚ na zhromažďovanie politicky relevantných údajov o trestnej činnosti súvisiacej s drogami, nelegálnom pestovaní, trhu s drogami a intervenciách na zníženie ponuky vypracovať stratégiu ich zhromažďovania na národnej úrovni.	Priebežne	MV SR, MS SR, GP SR (v spolupráci s EMCDDA a Europolom)	Vypracovanie stratégie zhromažďovania údajov.

20. Zabezpečiť priebežné hodnotenie protidrogovej politiky	36. Pravidelne (priebežne) hodnotiť a aktualizovať národnú protidrogovú politiku.	2011 a priebežne	NR SR, vláda SR VM DZKD	Posúdenie protidrogovej stratégie a politiky, strednodobé hodnotenie, priebežné hodnotenia
	37. Vyvinúť analytické nástroje na lepšie posúdenie účinnosti a vplyvu protidrogovej politiky (napr. modelové nástroje hodnotenia, ukazovatele efektívnosti politiky, analýza verejných výdavkov)	2010	Výbor ministrov Príslušné rezorty – členovia výboru ministrov	Analytické nástroje vyvinuté. Presnejšia analýza drogovej problematiky.
21. Zabezpečiť zhodnotenie realizácie protidrogovej politiky	38. Vyhodnotiť realizáciu národnej protidrogovej stratégie a politiky.	2012-2013 2012-2013 2012-2013	NR SR, vláda SR VM DZKD členovia výboru ministrov	Hodnotiaca správa o realizácii protidrogovej stratégie a politiky. Priebežné a záverečné hodnotenia.
22. Zabezpečiť presné a politicky relevantné informácie z oblasti nelegálnych drog	39. Prostredníctvom NMCD pravidelne prispievať do EMCDDA na základe dohôd a s náležitou podporou EMCDDA. Zodpovedne plniť záväzky a normy kvality vyplývajúce z členstva EMCDDA	Priebežne, min. 1x za rok	GSVM DZKD NMCD	Spracovanie a výmena údajov požadovaných na účely monitorovania a hodnotenia v súlade s dohodnutými štandardami. Výročná správa NMCD o situácii v spoločnosti
23. Rozvoj nástrojov monitorovania situácie s drogami a účinnosti príslušných reakcií	40. Naďalej zlepšovať a uplatňovať päť kľúčových epidemiologických ukazovateľov EMCDDA.	2012	NMCD v spolupráci s MZ SR, MS SR, MV SR, MŠ SR	Zlepšenie dodržiavania implementačných kritérií pre kľúčové ukazovatele.